

Interreg

Greece-Bulgaria

QUALFARM

European Regional Development Fund

Индустриална политика и биоикономика

Устойчивост на биоикономиката

Съюз за възстановяване и развитие
Хасково 2022 г.

ПЪТЯТ КЪМ УСТОЙЧИВА, КРЪГОВА БИОИКОНОМИКА

Кръговата икономика е съвременната икономика за устойчиво развитие. Биоикономиката обхваща всяка верига на стойността, която използва биоматериал и продукти от селскостопански, водни или горски източници на входа на своята система.

Преминаването от невъзобновяеми ресурси към биоматериали е важен иновационен аспект от кръговата икономика. По този начин биоикономиката и кръговата икономика са концептуално свързани. Те споделят някои от целите: по-устойчив и ефективен по отношение на ресурсите свят с нисък въглероден отпечатък.

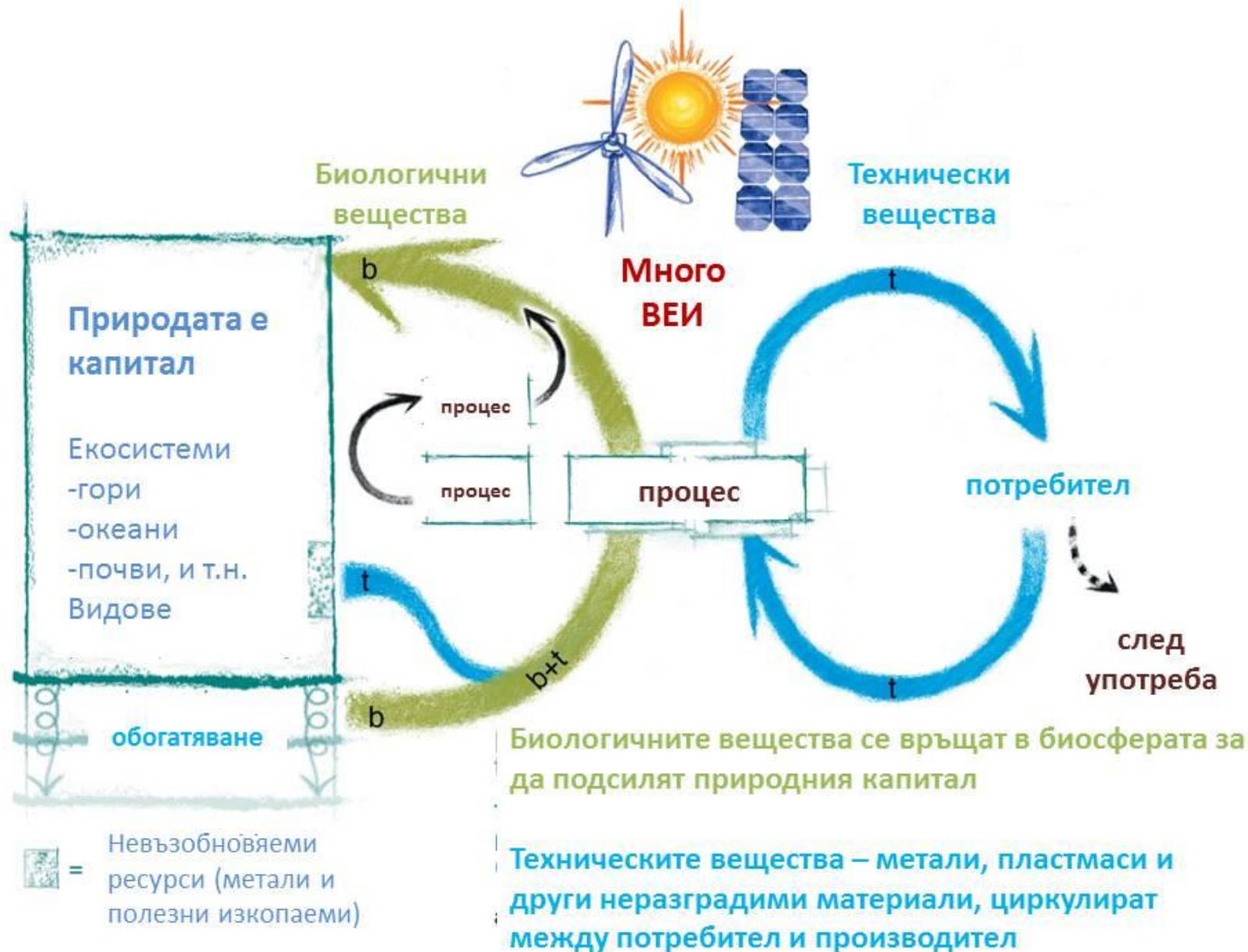

RESOURCES

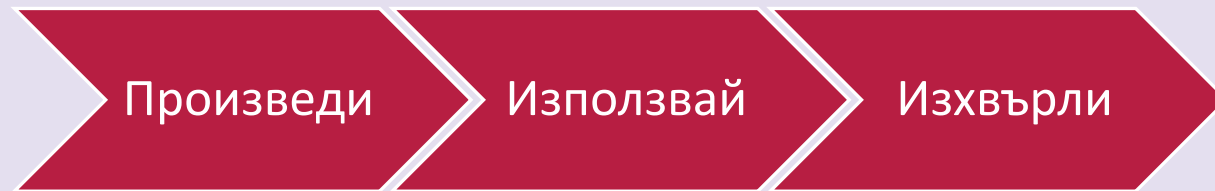
WASTE

КАКВО Е КРЪГОВА ИКОНОМИКА?

Кръговата икономика е алтернатива на традиционната линейна икономика (произведи, използвай, изхвърли).

В нея запазваме ресурсите в употреба, колкото е възможно по-дълго.

Извличаме максималната стойност от тях по време на употреба.

Възстановяваме и регенерираме продукти и материали в края на всеки експлоатационен живот.

ЗАТВАРЯНЕ НА ЦИКЪЛА

КЛЮЧОВИ МОМЕНТИ

- ❑ Кръговите и биоикономическите политики **имат силни тематични връзки**, като например хранителни отпадъци, биомаса и продукти на биологична основа;
- ❑ Политиката за **кръгова икономика има за цел да затвори материалните вериги чрез рециклиране и повторна употреба** на продуктите, като по този начин ефективно намалява използването на природните суровини и натиска върху околната среда.
- ❑ Стратегията за биоикономика е също така програма за научни изследвания и иновации, насочена към експлоатация на биоматериали по устойчив начин.
- ❑ И двата плана се **сближават по отношение на икономическите и екологичните проблеми**, научните изследвания и иновациите като социален преход към устойчивост.

КЛЮЧОВИ МОМЕНТИ

- ❑ Стратегията за биоикономика обръща малко внимание на аспектите като екодизайн, управлението на отпадъците, рециклирането и ролята на иновативните бизнес модели в това отношение.
- ❑ Планът за действие на кръговата икономика посочва биомасата и биоматериалите като приоритет, но липсва цялостен подход към тяхното устойчиво прилагане, включително аспекти на биоразнообразието и хранителни цикли.
- ❑ Използването на биомаса не е непременно кръгово и устойчиво.
- ❑ Преработените биоматериали не винаги са биоразградими и смесването им с технически материали може да попречи на рециклирането.
- ❑ Експлоатацията на биоматериали може да увеличи натиска върху природните ресурси и зависимост от използването на небиологични материали със значително въздействие върху околната среда, като например селскостопанските химикали.

РАЗЛИКАТА МЕЖДУ КРЪГОВА И ЗЕЛЕНА ИКОНОМИКА

Кръговата икономика засилва ресурсната ефективност на процесите и използването на рециклирани материали, за да се намали използването на допълнителен въглерод (или оползотворен в материали, или емитиран по време на процесите на производство/добив).

Биоикономиката замества добивания въглерод с възобновяем въглерод от биомаса (включително странични продукти и отпадъци) от селското, горското и морската среда. Това са различни, но допълващи се подходи.

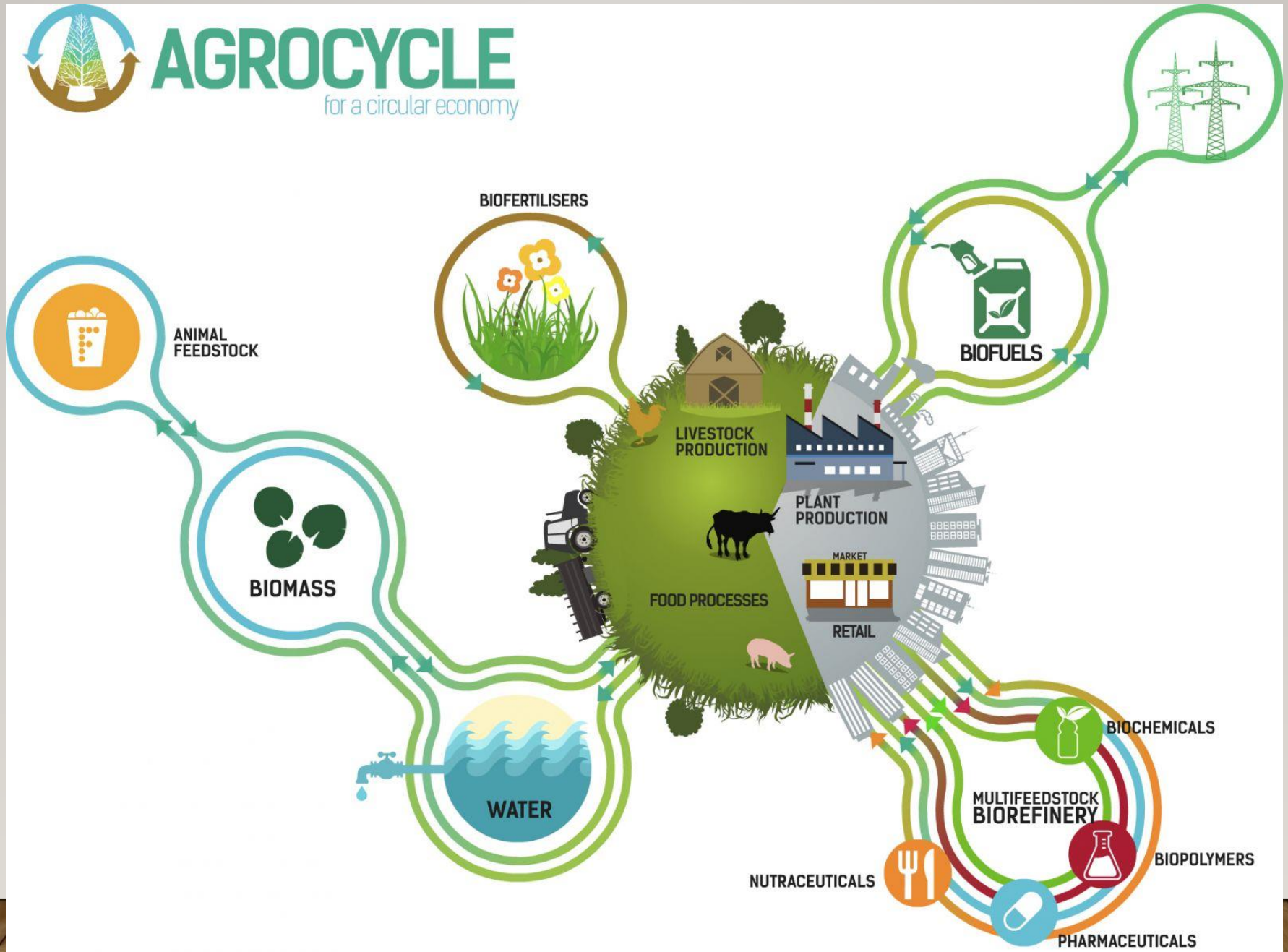
РАЗЛИКАТА МЕЖДУ КРЪГОВА И ЗЕЛЕНА ИКОНОМИКА

AGROCYCLE

for a circular economy

BIOFERTILISERS

ANIMAL
FEEDSTOCK

BIOFUELS

LIVESTOCK
PRODUCTION

PLANT
PRODUCTION

MARKET

RETAIL

FOOD PROCESSES

BIOMASS

WATER

BIOCHEMICALS

MULTIFEEDSTOCK
BIOREFINERY

BIOPOLYMERS

NUTRACEUTICALS

PHARMACEUTICALS

КЛЮЧОВИ МОМЕНТИ

Устойчивата биоикономика на ЕС подкрепя модернизацията и укрепването на европейската индустриална база чрез създаване на нови вериги на стойността и по-екологични, поикономични промишлени процеси.

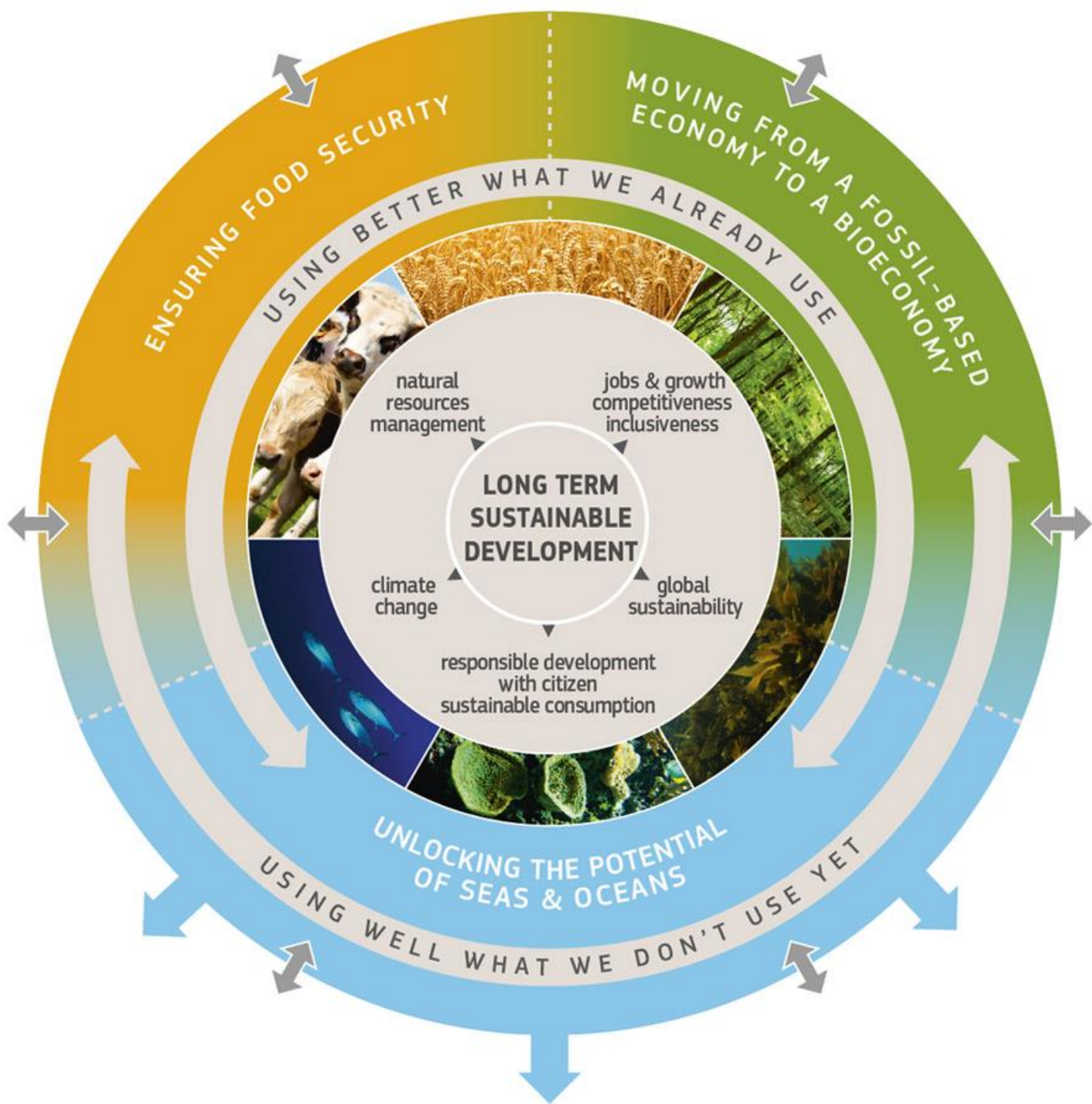
Устойчивата биоикономика е възобновяемият сегмент на кръговата икономика. Той може да превърне биологичните отпадъци, остатъците и изхвърлянето в ценни ресурси и може да създаде иновации и стимули за подпомагане на процесите в посока **ограничаване на хранителните отпадъци с 50% до 2030 год.**

В редица проведени проучвания много заинтересовани страни заявяват, че Европейската стратегия за биоикономика и Планът за действие следва изрично **да подкрепят обучението на квалифицирана работна сила за всички области на биоикономиката.** Мобилизирането на инвестициите се счита за решаваща стъпка особено в селското стопанство.

КЛЮЧОВИ МОМЕНТИ

Разгръщането на местните биоикономики в цяла Европа е една от целите на Европейската стратегия за биоикономика, за да се гарантира, че биоикономиката като цяло е двигател за приобщаващ и устойчив растеж на местно ниво. Това включва развитие на местните структурни програми в държавите-членки и техните територии, като например техните региони, селски райони, градове и крайбрежни райони.

ОБЛАСТИТЕ, КОИТО БИХА МОГЛИ ДА СЕ ВЪЗПОЛЗВАТ ОТ СТРАТЕГИИТЕ ЗА ВНЕДРЯВАНЕ ВКЛЮЧВАТ:

- ❑ Използване на потенциала на биологичните иновации, включително в селското стопанство. Разработване на нови продукти, процеси и вериги на добавяне на стойност, базирани на биологична основа, както и нови пътища за развитие на дейността на производители в селските и крайбрежни райони. Това включва химикали и материали с висока добавена стойност, превръщайки селскостопанските отпадъци и морските плевели в ценни органични продукти или използване на материали за иновации при оптимизация на реколтата.
- ❑ Бъдещи приложения за хранителни и селскостопански системи (сухоземни и водни) от адресиране, напр. хранителни отпадъци, загуби и странични продукти (вкл. хранителни вещества), рециклиране, добиване на повече храна от океаните, с увеличен дял на европейското производство на аквакултури и усвояване на пазара, с цел борба с повишаващите се нива на затлъстяване и недохранване.

ОБЛАСТИТЕ, КОИТО БИХА МОГЛИ ДА СЕ ВЪЗПОЛЗВАТ ОТ СТРАТЕГИИТЕ ЗА ВНЕДРЯВАНЕ ВКЛЮЧВАТ:

- ❑ Използване на потенциала на морското и океанско земеделие - водорасли и други морски ресурси - за устойчива биоикономика, с увеличаване на мащаба и пазарно усвояване на морските индустрии, базирани на биологична основа, както и понататъшно интегриране на морското и сухопътно земеделие.
- ❑ Нови възможности, възникващи от лесовъдния сектор с оглед на замяната на по-малко устойчиви (не възобновяеми) ресурси в строителството, опаковането и осигуряването нови, по-устойчиви иновации в класическите производствени сектори като текстилна индустрия, мебелно производство и химическа индустрия.

ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ (ESIF)

Европейските структурни и инвестиционни фондове предоставят заеми, гаранции, бизнес безвъзмездни средства и дялово финансиране на регионална основа.

ESIF представлява над половината от финансирането от ЕС и се насочва чрез пет стратегически фонда, които се управляват съвместно от ЕК и държавите-членки. Те подкрепят икономическото развитие, създаването на работни места за устойчивата и здрава Европа.

Пет области имат значение за биоикономиката : **цифрови технологии; нисковъглеродна икономика; устойчиво управление на природните ресурси; и малки предприятия.**

Два от петте специфични фонда, които се предлагат, също са свързани пряко с развитието на биоикономиката (например European Agricultural Fund for Rural Development and the European Maritime and Fisheries Fund).

ПОДКРЕПА НА БИОИКОНОМИКАТА 2021-2027 ГОДИНА

През новия програмен период програмата Хоризонт 2020 се наследява от **Хоризонт Европа**, чиято структура обхваща 3 стълба:

Стълб I: „Отворена наука“ с бюджет 25.8 млрд. евро предложен бюджет. В този стълб ще участват Европейският съвет за научни изследвания, Мария-Склодовска-Кюриинициатива и научноизследователска инфраструктура.

Стълб II: „Глобални предизвикателства и европейска индустриална конкурентоспособност“ с бюджет от 52.7 млрд. евро.

ПОДКРЕПА НА БИОИКОНОМИКАТА 2021-2027 ГОДИНА

Бившите стълбове II и III на „Хоризонт 2020“ ще бъдат трансформирани в този стълб. Бившите „Обществени предизвикателства“ обхващат шест клъстера със следните изследователски теми:

- 1) здраве;
- 2) култура, творчество и приобщаващо общество;
- 3) гражданска сигурност;
- 4) дигитализация, индустрия и космически изследвания;
- 5) климат, енергия и мобилност;
- 6) храна, биоикономика, природни ресурси, селско стопанство и околна среда.**

ПОДКРЕПА НА БИОИКОНОМИКАТА 2021-2027 ГОДИНА

Съълб III „Иновативна Европа“- 13.5 млрд. евро бюджет

Съълб III ще бъде дом на новосъздадения Европейски съвет за иновации (EIC), който ще стимулира иновациите в Европа. Някои части от предишния инструмент за МСП ще продължат да съществуват и в съълб III.

Разширяване на участието и укрепване на европейското изследователско пространство с бюджет от 2.1 млрд. евро. Тази междусекторна "кутия" има за цел **да подпомогне разширяването на участието и разпространението на върхови постижения, както и реформирането и усъвършенстването на европейските R&I системи.**

Следователно тук ще бъдат намерени бившите аспекти на кооперирането и разширяването на „Хоризонт 2020“ с цел укрепване на научния капацитет на ЕС. Тази част Хоризонт ще даде подкрепа и за **синергетични дейности с европейските университети** - нова инициатива, финансирана по следващата програма Еразъм +.

ПОДКРЕПА НА БИОИКОНОМИКАТА 2021-2027 ГОДИНА

Програма Ератом с бюджет от 2.4 млрд. насочени към безопасност и контрол на радиацията, както и възможности за обучение и изследване чрез Maria Curie Actions.

В рамките на Хоризонт Европа ще бъдат отделени 10 млрд. евро за иновации и **изследвания в областта на храни, селско стопанство и биоикономика.**

Очаква се възможностите за подкрепа по двата стълба на ОСП и програмата Хоризонт Европа да са фокусирани върху развитието на биоикономиката и да отговорят на глобалните предизвикателства.

Целта на стратегията за биоикономика (2012) е свързана с проправяне на „пътя към новаторско и конкурентоспособно общество, което потребява пестеливо ресурсите и обединява продоволствената сигурност с устойчивото използване на възобновяеми ресурси за промишлени цели, като същевременно осигурява опазването на околната среда“, все още е актуална.

ПОДКРЕПА НА БИОИКОНОМИКАТА 2021-2027 ГОДИНА

В рамките на Европейския съюз, Комисията работи с различни финансови институции за **подобряване на финансирането, достъпно за МСП чрез стимулиране на предоставянето на заеми и рисков капитал чрез финансови инструменти.** Също така, помага на страните от ЕС да споделят добра политика за подобряване на достъпа до финанси, която им позволява да се възползват от опита на другите.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Във връзка с политиките за осъществяване на една по-устойчива биоикономика можем да очакваме, като най-добър принос:

- ❑ запазването на природата и възстановяване на екосистемите;
- ❑ създаване на нови зелени работни места в селските райони;
- ❑ преобразуване на отпадъците от селското стопанство, градовете, храните и горите в нови продукти с добавена стойност, а това от своя страна ще доведе до допълнителен доход за земеделските производители.

Биоикономиката не е само производство и използване на ресурсите по найдобрия начин, но това трябва да се прави с грижа за природата и околната среда, затова във всяка една стратегия и план има цели поставени към очакваните резултати при „сблъсъка“ с околната среда и крайния ефект от тези процеси.

УСТОЙЧИВОСТ НА БИОИКОНОМИКАТА

За да постигнем устойчивост на биоикономиката, трябва да можем по-добре да разбираме и измерваме нейните ефекти и въздействия по отношение на екологичните граници на нашата планета.

Увеличаването на базата от знания и разбирането на специфичните области на биоикономиката би означавало и получаването на повече данни, генерирането на по-добра информация и систематичното анализиране на данни и информация, които включват всички засегнати страни.

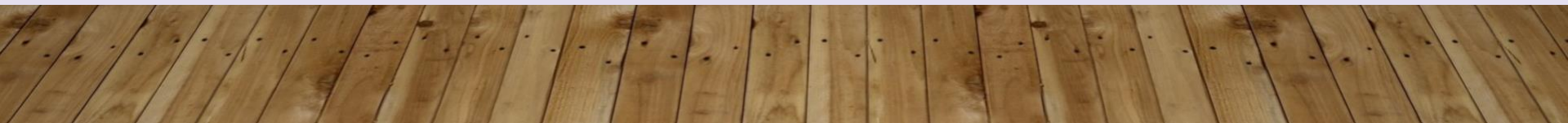
УСТОЙЧИВОСТ НА БИОИКОНОМИКАТА

Това обхваща свързаните с тях:

- социално-икономически разходи и ползи;
- способността им да служат като устойчив местен източник на биомаса;
- да поглъщат въглерод и да увеличават устойчивостта спрямо изменението на климата,;
- устойчивото наличие на биомаса;
- публичните и частните инвестиции в биоикономиката.

На устойчивата биоикономика се пада важната роля за **справянето с изменението на климата и деградирането на земите и екосистемите.**

Тя решава въпроси, свързани с нарастващото търсене на храни, фуражи, енергия, материали и продукти, причинено от увеличаващата се численост на световното население, и ще намали зависимостта ни от невъзобновяемите ресурси.

УСТОЙЧИВОСТ НА БИОИКОНОМИКАТА

Кръговата икономика **може да помогне за намаляването на дистанцията между различните страни.**

Тя осигурява систематичен подход за **постигане на безопасно и справедливо разпределение на ресурсите, като проектира и въвежда иновации при отпадъците и замърсяването, запазва продуктите и материалите в употреба възможно най-дълго и регенерира естествените системи.**

Тази политика обещава да осигури нуждите на хората, без да нарушава естественото развитие на отделните участници. Страните са в особено добра позиция за ускоряване на прехода към кръгова биоикономика чрез национално законодателство.

Проект „Подкрепа на предприемачеството в областта на вътрешната преработка на качествени селскостопански продукти в областите Еврос, Хасково, Смолян и Кърджали“ (QUALFARM), е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и от национални фондове на страните, участващи в Програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Гърция-България 2014–2020.

Съдържанието на този материал е изцяло отговорност на Сдружение „Съюз за възстановяване и развитие“ и по никакъв начин не може да се счита, че отразява възгледите на Европейския съюз, участващите страни, Управляващия орган и Съвместния секретариат.

Благодаря за вниманието!

**Координати за връзка:
гр.Хасково, ул. „Цар Освободител“ I, ст.2018.
Ел.поща: rdu@abv.bg
тел. 0888805389**